

Landskrona

Så byggdes bäcken om för att stoppa översvämningar

3 oktober 2022 07:16

När det regnar mycket kan det svämma över ända in på Asmundtorpsbornas tomter.

Därför har en bäck utanför byn byggts om till sin gamla slingriga form. Men den ska bli njutbar på ett mer direkt sätt:

– Nu kan allmänheten komma dit och höra vattnet porla i bäcken, säger vattenstrategen Robert Andersson.

Text: Ale Leijon ↗ Magnus Arvidsson ↗

Vattenstrateg Robert Andersson arbetar för Saxån-Braåns vattenråd. Det senaste projektet han lett är här vid Hörstad bäck, även kallad Örstorpsbäcken.

Bild: Ale Leijon

Iklädd regnjacka och stövlar sveper vattenstrategen Robert Andersson med handen över landskapet ett stenkast från Nissebovägen i Asmundtorp.

– Vi har haft en översvämningsproblematik i området. Braån trycker baklänges. Så de som bor i Nissebo har kunnat få vattnet ända upp till fastigheterna.

På årsbasis har vi samma mängd regn idag, men nederbördsmonstret har förändrats, regnet faller mycket mer ojämnt än tidigare.

Det handlar om klimatförändringar. Och då är det flacka landskapet kring Saxån och Braån särskilt känsligt, enligt Robert Andersson.

– På årsbasis har vi samma mängd regn idag, men nederbördsmonstret har förändrats, regnet faller mycket mer ojämnt än tidigare.

Längre perioder av torka gör att marken inte klarar av att suga upp regnet, som rinner ut i ån.

Mildare vintrar gör saken värre. Mindre tjäle gör att de leriga jordarna kring Saxån-Braån inte spricker upp som tidigare. Leran fungerar som en duk, som inte släpper igenom vatten.

Så även ganska måttliga regn kan göra att ån översvämmar åkrar och bostäder. Särskilt om vattenståndet i havet är högt.

– Den gångna vintern var det tydligt. Tidigare krävdes det mer extrema regn för att det skulle inträffa, säger Robert Andersson.

Och översvämningarna dränerar åkermarken på näring, som förs ut i havet och göder alger.

Inte bara öringen uppskattar att lekgrus har satts ut. Vattnet blir klarare och man kan höra bäcken porla.

Bild: Ale Leijon

Det är här den nyss genomförda ombyggnaden av Hörstad bäck vid Nissebo kommer in. Det är ett av flera projekt med huvudsyftet att göra Saxån-Braån mer klimattålig.

Det gamla vattendragets lopp har ändrats till att bli mer slingrigt, ungefär som innan man rätade ut det för jordbrukets skull. Sten och grus har lagts till och en mindre våtmark anlagts.

Ett nytt svämplan ska samla upp vatten vid händelse av översvämning. Sammantaget innebär det att vattnets färd till havet fördröjs.

Kommer man att märka skillnad redan i vinter i Nissebo?

– Det borde man göra, vid de mindre flödestopparna. Inte vid stora regn, men om det blir ett hundraårsregn.

De olika projekten ska också ge ett rikare djurliv. Framför väntas mer lekande öring, men Robert Andersson ser också framför sig bättre villkor för

kungsfiskare och strömstare.

Projektet har genomförts på privat mark. För markägarna fanns det två morötter. Dels mer grundvatten på sikt. Dels en viss ersättning.

– Den här ytan har ju inte använts. Nu får vi djurhållare som sätter upp stängsel och släpper ut djur på bete.

Och så finns rekreativsvärdet. Vattnet ska bli klarare, då ombyggnaden gör att erosionen minskar.

– Nu kan allmänheten komma dit och höra vattnet porla i bäcken. För att vi har stoppat dit lekgrus, som också syresätter vattnet.

– Det tar ett tag innan man ser resultaten. Men jag är övertygad om att åtgärderna kommer att få effekt, säger Robert Andersson.

Grafik: Krister Cronqvist

FAKTA

Åtgärder i Saxån-Braån

- Hörstad bäck vid Nissebo – en förlängning av Örstorpsbäcken – är ett av flera projekt i vattensystemet. Det har bekostats av länsstyrelsen.
- Det handlar bland annat om att återskapa våtmarker som dikats ut, och att ändra tillbaka åarnas ursprungligen slingrande väg genom landskapet. Flödet blir jämnare, och åarna kan svälja mer vatten.
- Samtidigt ska tillgången på grundvatten bli bättre, även om det tar längre tid.
- 2021 återställdes ungefär 20 hektar våtmarksyta i hela Saxån-Braån, i år kommer det bli ungefär 10 hektar. För 2023 planeras 20 hektar nya våtmarker.
- Saxån-Braåns vattenråd koordinerar åtgärderna. Bakom rådet står de kommuner som åarna rinner genom: Landskrona, Svalöv, Kävlinge och Eslöv.
- Vattensystemet har sitt utlopp söder om Landskrona i Lundåkrabukten. Strax utanför Häljarp grenar Braån av sig norrut från Saxån.

Källa: Robert Andersson, Saxån-Braåns vattenråd

Läs mer: [När skyfallen kommer – HD:s artikelserie](#)

Läs mer: [Nytt dike ska få öringen att trivas i Asmundtorp](#)

FAKTA

Vad är ett 100-årsregn?

- 10-, 20-, 50- och 100-årsregn används ofta som begrepp för att beskriva intensiva skyfall.
- Regnintensiteten för så kallade 100-årsregn, som i genomsnitt återkommer vart hundra år, har en regnvolym som varierar och beror på regnets varaktighet.
- SMHI:s definition av skyfall är minst 50 millimeter på en timme eller minst 1 millimeter på en minut. En millimeter regn motsvarar en liter vatten per kvadratmeter.
- Klimatförändringen väntas påverka de mest extrema regnen. Ett regn som vi idag betraktar som ett 100-årsregn kommer att inträffa oftare i framtiden.

Källa: SMHI och MSB.

Landskrona Postens veckobrev

Summerar Landskrona Postens bevakning under veckan så att du inte missar något viktigt.

Följ nyhetsbrevet

